2026/1835

24.7.2026 г.

ПРЕПОРЪКА (ЕС) 2026/1835 НА КОМИСИЯТА

от 20 юли 2026 година

относно прилагането на санкциите, предвидени в Регламент (ЕС) 2024/1787 на Европейския парламент и на Съвета за намаляване на емисиите на метан в сектора на енергетиката, във връзка със задълженията на вносителите

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 292 от него,

като има предвид, че:

(1) На 4 август 2024 г. влезе в сила Регламент (ЕС) 2024/1787 на Европейския парламент и на Съвета ([1]) за намаляване на емисиите на метан в сектора на енергетиката Регламентът допринася за събирането на надеждни и стабилни данни, които следва да формират достатъчна основа за мониторинг на емисиите на метан и за гарантиране на прозрачност и, когато е необходимо, предвижда допълнителни действия за по-нататъшно ограничаване на емисиите на метан.

(2) В дългосрочен план намаляването на емисиите на метан в световния сектор на нефта и газа в резултат на прилагането на Регламент (ЕС) 2024/1787 следва да подкрепи сигурността на доставките. Неотдавнашни констатации на Международната агенция по енергетика (МАЕ) ([2]) показват, че справянето с изпусканията и с рутинното изпускане в атмосферата и изгарянето във факел би могло да освободи до 200 млрд. куб. метра газ. Същият анализ обаче показва, че в краткосрочен план са налични само 15 млрд. куб. метра, като по-голямата част от тях са в държави без жизнеспособни пътища за износ за Съюза.

(3) Съгласно член 27, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2024/1787 от вносителите се изисква да докладват ежегодно на компетентните органи на държавата членка, в която са установени, данни и информация за емисиите на метан от държавите и дружествата, изнасящи за Съюза, включително подробности за това дали и как измерват, докладват и намаляват своите емисии на метан.

(4) В член 28, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2024/1787 от вносителите се изисква да докажат и докладват на компетентните органи на държавата членка, в която са установени, че техните договори за доставка на енергия от изкопаеми горива обхващат суров нефт, природен газ или въглища, произведени в рамките на мерки за мониторинг, докладване и проверка, прилагани на равнището на производителя, които са равностойни на определените в Регламент (ЕС) 2024/1787.

(5) Съгласно член 29, параграф 1, първа алинея от Регламент (ЕС) 2024/1787 от вносителите и производителите от Съюза се изисква да докладват на компетентните органи на държавата членка, в която са установени, интензитета на метана при производството на суров нефт, природен газ и въглища, пуснати от тях на пазара на Съюза.

(6) Задълженията, посочени в член 28, параграф 1 и член 29, параграф 1, първа алинея от Регламент (ЕС) 2024/1787, се прилагат за договори, сключени или подновени на 4 август 2024 г. или след тази дата. Що се отнася до договорите, сключени преди тази дата, вносителите са задължени да положат всички логични усилия, за да изискват еквивалентност на мерките за мониторинг, докладване и проверка на равнище производител в своите договори в съответствие с член 28, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2024/1787, и да докладват интензитета на метана при производството на суров нефт, природен газ и въглища, пуснати от тях на пазара на Съюза, в съответствие с член 29, параграф 1, втора алинея от Регламент (ЕС) 2024/1787.

(7) С член 33, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2024/1787 от държавите членки се изисква да установят правила относно санкциите, приложими при нарушения на регламента, и да вземат всички мерки, необходими за осигуряване на прилагането им. Към днешна дата само малка част от държавите членки са уведомили Комисията за своите режими на санкции.

([1]) Регламент (ЕС) 2024/1787 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 г. за намаляване на емисиите на метан в сектора на енергетиката и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/942 (ОВ L, 2024/1787, 15.7.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1787/oj).

([2]) IEA Global Methane Tracker (Глобално проследяване на метана), 2026 г., страница 4.

(8) Съгласно член 33, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2024/1787 от държавите членки се изисква да гарантират, че компетентните органи имат правомощието да налагат най-малкото определени административни санкции и мерки за нарушения на изискванията за внос, формулирани в член 27, параграф 1, член 28, параграфи 1 и 2 и член 29, параграф 1 от посочения регламент, при условие че тези мерки или санкции не застрашават сигурността на енергийните доставки.

(9) Освен това член 33, параграф 7, буква и) от Регламент (ЕС) 2024/1787 позволява на държавите членки да вземат предвид всеки друг утежняващ или смекчаващ фактор, приложим за обстоятелствата по случая, включително действия на трети страни.

(10) От 27 февруари 2026 г. насам Ормузкият проток, основен морски пункт за преминаване на световната търговия с енергоносители, претърпя сериозни геополитически и икономически сътресения, довели до затварянето му. Широко разпространено е мнението, че тези смущения засягат световните енергийни доставки в най-голяма степен от времето на енергийната криза през 70-те години на миналия век и са най-големите в историята на световния пазар на нефт.

(11) Смущенията в Близкия изток оказват дълбоко и трайно отрицателно въздействие върху световните и европейските енергийни пазари. Засегнати са приблизително 20 % от световните доставки на втечнен природен газ (ВПГ) ([3]) и 25 % от световната търговия с нефт ([4]) по море. В резултат на това очакваният растеж за ВПГ за периода 2026—2027 г. няма да настъпи и свръхпредлагането на ВПГ ще бъде отложено с най-малко две години, влечейки рискове за сигурността на доставките и ценовия натиск ([5]). Що се отнася до нефта, общата загуба, изразена в износ на нефт, е надвишила 13 млн. барела/ден, като свързаните с това ограничаване на добива и щети за енергийната инфраструктура в региона са довели до кумулативни загуби на доставки в размер на приблизително 3 милиарда барела, включително очакваните загуби по време на постепенното увеличаване на производството след конфликта ([6]). Доставчиците извън региона на Персийския залив успяха да компенсират недостига в доставките на ВПГ и нефт само в ограничена степен. Щетите за енергийната инфраструктура в региона на Персийския залив, времето, необходимо за възстановяване на инфраструктурата, и постепенното облекчаване на затрудненията допринасят за това, което вероятно ще бъде продължителен период на недостиг на доставки и несигурност на световните енергийни пазари. Поради това се очаква този период да продължи след пълното и устойчиво отваряне на Ормузкия проток.

(12) На фона на страховете от продължителен недостиг на доставки цените на газа и нефта се повишиха до най-високите си равнища след кризата, предизвикана от пълномащабното нашествие на Русия в Украйна през февруари 2022 г. На 8 март 2026 г. цените на суровия нефт тип „Брент“ за първи път от четири години надвишиха 100 USD за барел, като на 31 март 2026 г. достигнаха най-високата си стойност от 118 USD за барел. На 19 март 2026 г. цените на природния газ рязко нараснаха до 62 EUR/MWh. Въпреки че през юни 2026 г. цените на нефта се задържаха по-близо до 80 USD за барел, а цените на газа се задържаха на 42 EUR/MWh, нестабилността продължава.

(13) Съюзът разчита на световните пазари на нефт и газ, за да посреща нуждите си. Поради кризата в Близкия изток на световните пазари на нефт и газ се наблюдава значително свиване на доставките. За да се справи с излагането на потребителите и предприятията в Съюза на недостиг на доставки, който води до високи и нестабилни цени на енергията, Съюзът трябва да осигури надежден и непрекъснат внос на изкопаеми горива от други региони.

(14) С Регламент (ЕС) 2024/1787 не се налагат ограничения върху енергийния внос в Съюза. При все това неспазването на задълженията, предвидени в член 27, параграф 1, член 28, параграфи 1 и 2 и член 29, параграф 1 от посочения регламент, може да доведе до налагането на санкции. Компетентните органи в държавите членки разполагат с известна свобода на преценка дали да прилагат санкции за нарушения на Регламент (ЕС) 2024/1787 и в каква степен, особено с оглед да се гарантира, че прилагането на такива санкции или рисковете от възникване на отговорност по посочения регламент не застрашават сигурността на енергийните доставки.

([3]) Доклад за пазара на газ, T2 на 2026 г. — Анализ — МАЕ, , страница 6.
([4]) Ормузкия проток — Сведения - МАЕ.
([5]) Доклад за пазара на газ, T2 на 2026 г., стр. 8.
([6]) Според доклада на МАЕ за пазара на нефт, публикуван на 14 април 2026 г., световните доставки на нефт се очаква да намаляват с 3,9 милиона барела на ден през 2026 г. или общо с 1 423 милиона барела.

(15) В контекста на настоящата криза с доставките гъвкавостта, предоставена на държавите членки с член 33 от Регламент (ЕС) 2024/1787 по отношение на прилагането на санкции, се възприема като фактор, допринасящ за правната несигурност. Настоящата липса на режими на санкции в повечето държави членки, което предполага липса на възможност за оценка на риска от потенциално неспазване на изискванията за внос от Регламент (ЕС) 2024/1787, беше изтъкната от вносителите като основен рисков фактор, който възпрепятства подписването или подновяването на договори за доставка за Съюза и увеличава риска от прекратяване на съществуващите договори за доставка.

(16) Усещането за правна несигурност по отношение на режимите на санкции, приложими в целия Съюз, би намаляло, ако всички държави членки приемат национални режими на санкции. Наличието на ясен набор от правила във всички държави членки и на съгласуван подход в целия Съюз би намалило в значителна степен несигурността чрез изясняване на точните условия и точните санкции, които се прилагат в различните национални юрисдикции.

(17) Съгласно член 33, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2024/1787 от държавите членки се изисква да гарантират, че налагането на санкции не застрашава сигурността на енергийните доставки. В сектора на газа Регламент (ЕС) 2017/1938 на Европейския парламент и на Съвета ([7]) има за цел да предотврати и да реагира на потенциални прекъсвания на доставките на газ на национално и регионално равнище. В член 11 от Регламент (ЕС) 2017/1938 се определят нива на опасност, предизвикани от събития или признаци за потенциални събития, като например прекъсване на доставките на газ или изключително голямо потребление на газ, които могат да доведат до или да имат за резултат значително влошаване на положението с доставките на газ. Когато бъде обявено ниво на опасност, държавите членки са длъжни да гарантират, че в нито един момент не се въвеждат мерки, които неоправдано ограничават потока на газ в рамките на вътрешния пазар, и не се въвеждат мерки, които биха могли сериозно да застрашат положението с доставките на газ в друга държава членка. В сектора на нефта с Директива 2009/119/ЕО на Съвета ([8]) се определят правила, насочени към гарантиране на висока степен на сигурност на доставките на нефт чрез основани на солидарност механизми, с които от държавите членки се изисква да поддържат минимални запаси от суров нефт или нефтопродукти и се въвеждат необходимите процедурни средства за справяне със сериозен недостиг.

(18) Докато съществуващите правила относно сигурността на доставките на газ и нефт предоставят ключовите елементи за оценка на рисковете за сигурността на доставките, оценката на тези рискове може да е различна, ако се извършва поотделно от всяка държава членка. Въпреки че сигурността на енергийните доставки на Съюза за момента се запазва, кризата в Близкия изток причини вреди, чиито последици продължават да съществуват и има вероятност да застрашат сигурността на енергийните доставки в целия Съюз, ако доставките бъдат отклонени към други пазари, което изисква координиран подход към прилагането на санкциите във всички държави членки. Поради това целта на настоящата препоръка е да се повиши яснотата и правната сигурност относно прилагането на член 33, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2024/1787 в контекста на кризата в Близкия изток.

(19) За да не се застрашава сигурността на енергийните доставки, както е предвидено в член 33, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2024/1787, и за да се преодолее излагането на потребителите и предприятията в Съюза на потенциален недостиг на енергийни доставки, водещ до високи цени, държавите членки не следва да прилагат санкциите, предвидени в член 33, параграф 5, букви м), н) и о) от Регламент (ЕС) 2024/1787, за ограничен период от време, освен в случаи на нарушения на тези задължения с цел измама. Това следва да допринесе за гарантирането, че вносителите сключват договори за доставка за предстоящия период без риск от санкции, констатиране за несъответствие или възникване на отговорност, като същевременно продължават да предприемат необходимите действия за постигане на съответствие с изискванията за внос от Регламент (ЕС) 2024/1787.

([7]) Регламент (ЕС) 2017/1938 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2017 г. относно мерките за гарантиране на сигурността на доставките на газ и за отмяна на Регламент (ЕС) № 994/2010 (ОВ L 280, 28.10.2017 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1938/oj).

([8]) Директива 2009/119/ЕО на Съвета от 14 септември 2009 г. за налагане на задължение на държавите членки да поддържат минимални запаси от суров нефт и/или нефтопродукти (ОВ L 265, 9.10.2009 г., стр. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/119/oj).

(20) В същото време гратисният период за неприлагане на санкции не следва да продължи над необходимото за гарантиране на това, че се сключват договори за достатъчни количества, които да предотвратят недостиг при доставките поради настоящата криза. Според текущите прогнози недостигът на доставки на световните пазари на газ и нефт вероятно ще продължи, като се очаква ремонтът на повредената инфраструктура в Близкия изток да отнеме между три и пет години ([9]). Неотдавнашната информация относно сключването на договори ([10]) за количества нефт и газ сочи намаляване на дейността по договаряне за новодоговаряни количества при доставките за периода до 2029 г. и до 2030 г., които количества изглеждат по-малки от очакваното за доставки за три години въз основа на форуърдната крива на доставките на пазар, функциониращ при нормални условия. Например, делът на новоподписаните договори спрямо общия брой на договорите за природен газ намалява с повече от 10 % от 2028 г. до 2029 г., което показва потенциални пречки пред сключването на договори. Гъвкавостта на световните пазари на нефт и газ е тази, която дава възможност за бърза реакция при всяка кризисна ситуация, и служи като средство за поемане на сътресения. Тази гъвкавост трябва да бъде запазена. Гратисен период от три години би допринесъл за осигуряване на непрекъснатост на операциите, без да се изостря свиването на доставките на суров нефт, свързано с намалените доставки от Персийския залив.

(21) Поради това Комисията счита, че е целесъобразно държавите членки да не прилагат санкциите, предвидени в член 33, параграф 5, букви м), н) и о) от Регламент (ЕС) 2024/1787, за нарушения на задълженията за 2027 г., 2028 г. и 2029 г.

(22) Гратисният период за неприлагане на санкции би могъл да доведе до повишен риск от неспазване от страна на вносителите на задълженията им за мониторинг, докладване и проверка по Регламент (ЕС) 2024/1787. При наличието обаче на недостиг на енергийни доставки в световен мащаб и ожесточена конкуренция за наличните превозвани товари, причинени от настоящата криза, такъв гратисен период, строго ограничен до необходимото за смекчаване на последиците от кризата и изключващ случаите на нарушения с цел измама, не е непропорционален на произтичащия от това риск от недостатъчно изпълнение на въпросните задължения.

(23) Настоящата препоръка се ограничава до предлагане на гратисен период при прилагането на определени санкции или отговорност с оглед на описаните специфични обстоятелства и условия. Задълженията, формулирани в член 27, параграф 1, член 28, параграфи 1 и 2 и член 29, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2024/1787, продължават да се прилагат, макар че се препоръчва държавите членки да не прилагат съответните разпоредби за налагане на санкции в член 33, параграф 5, букви м), н) и о) от посочения регламент. Държавите членки следва активно да наблюдават и стимулират напредъка в спазването на изискванията през този период. Настоящата препоръка не възпрепятства държавите членки да прилагат същия гратисен период за санкции по отношение на производители от Съюза, ако считат, че налагането на тези санкции също би могло да застраши сигурността на енергийните доставки.

(24) Настоящата препоръка не възпрепятства държавите членки да определят национални режими на санкции в съответствие с член 33 от Регламент (ЕС) 2024/1787. При нормални пазарни условия и когато не съществува риск за сигурността на енергийните доставки, както и извън обхвата на настоящата препоръка, държавите членки могат да налагат санкции за нарушения на Регламент (ЕС) 2024/1787, които са ефективни, пропорционални и възпиращи. Размерът, тежестта и естеството на санкциите, налагани за конкретно нарушение, следва да се определят, като се вземат предвид най-малко факторите, посочени в член 33, параграф 7. Държавите членки се насърчават приоритетно да установят национални режими на санкции.

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ПРЕПОРЪКА:

Комисията препоръчва държавите членки да не прилагат санкциите, предвидени в член 33, параграф 5, букви м), н) и о) от Регламент (ЕС) 2024/1787, по отношение на нарушения на задълженията за 2027 г., 2028 г. и 2029 г. от страна на вносителите, освен в случаи на нарушения на въпросните задължения с цел измама. Държавите членки следва активно да наблюдават и стимулират напредъка в спазването на изискванията през този период.

([9]) Вж. изявлението на Qatar Energy от 19 март 2026 г.

([10]) Оценка на службите на Комисията въз основа на информация от Cedigaz, Bloomberg New Energy Finance, London Stock Exchange Group.

Комисията наблюдава и прави преглед на прилагането на настоящата препоръка до 1 януари 2028 г. в контекста на прегледа по член 36 от Регламент (ЕС) 2024/1787.

Съставено в Брюксел на 20 юли 2026 година.

За Комисията
Dan JØRGENSEN
Член на Комисията